



Ministerstwo Klimatu i Środowiska

Sekretarz Stanu
Urszula Sara Zielińska

DOZE-III.050.28.2025.ŁZ
4139981.16793865.13875450
Warszawa, 16-02-2026

Dotyczy: odpowiedzi na interpelację Posła Dariusza Mateckiego (znak: K10INT14184)

Temat: w sprawie odmowy zlecenia przez Ministerstwo Klimatu i Środowiska nowych badań wpływu elektrowni wiatrowych na zdrowie ludzi i zwierząt po 1 stycznia 2024 r.

Pan
Włodzimierz Czarzasty
Marszałek Sejmu RP

Szanowny Panie Marszałku,

w związku z interpelacją znak: K10INT14184 Posła Dariusza Mateckiego, przekazuję odpowiedź w zakresie kompetencji Ministra Klimatu i Środowiska.

1. Czy potwierdza Pani, że od 1 stycznia 2024 r. Ministerstwo Klimatu i Środowiska nie zleciło żadnego badania ani ekspertyzy dotyczącej wpływu elektrowni wiatrowych na zdrowie ludzi, dobrostan zwierząt i gospodarkę rolną – poza odwołaniem do monografii PAN z 2022 r.?

2. Czy uważa Pani za dopuszczalne, aby przy planowaniu długofalowej polityki wiatrowej rząd opierał się wyłącznie na jednym opracowaniu, bez aktualizacji, bez badań porealizacyjnych i bez zamawiania nowych analiz w związku ze zmianą prawa?

4. Czy Pani zdaniem odmowa zlecenia badań przy jednoczesnym forsowaniu deregulacji wiatrakowej jest zgodna ze standardami rzetelnego, odpowiedzialnego rządzenia i szacunku dla obywateli, którzy będą żyć w cieniu tych instalacji przez dekady?

W pierwszej kolejności należy uporządkować zagadnienia i wyjaśnić nieścisłości poruszone w interpelacji Pana Posła, które odnoszą się do opracowań takich jak np. Monografia Polskiej Akademii Nauk „Elektrownie wiatrowe w życiu człowieka” (A.W. Jasiński, P. Kacejko, K. Matuszczak, J. Szulczyk, A. Zagubień), dalej: „Monografia PAN” oraz do kwestii uzyskiwania przez każdego inwestora decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach dla konkretnej inwestycji wiatrakowej.

Monografia PAN była szeroko omawiana w toku procedowania ustawy z dnia 9 marca 2023 r. o zmianie ustawy o inwestycjach w zakresie elektrowni wiatrowych oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. 2023 poz. 553), dalej: „ustawa UD207”. Miała też kluczowe znaczenie w toku procedowania, ostatecznie zawetowanej przez Prezydenta RP, ustawy z dnia 5 sierpnia 2025 r. o zmianie ustawy o inwestycjach w zakresie elektrowni wiatrowych oraz niektórych innych ustaw (dalej: „ustawa UD89”). Zarówno ustawa UD207 z przedłożenia z 9 marca 2023, jak i ustawa UD89 z przedłożenia rządowego z 5 sierpnia 2025 r., w całym swoim toku procedowania wdrażały tą samą kluczową zmianę, jaką było wprowadzenie

nowej minimalnej odległości między elektrownią wiatrową, a zabudową mieszkaniową, na poziomie 500 metrów. Monografia Polskiej Akademii Nauk to największe i najbardziej aktualne, kompleksowe opracowanie krajowe. Stwierdza się w nim, iż właśnie odległość 500 metrów od elektrowni wiatrowych stanowi wartość bezpieczną dla człowieka. Poniżej przedstawiam tabelę zawartą w powyższym opracowaniu stanowiącą o prawdopodobieństwie wystąpienia oddziaływań. Grafika z czerwoną strzałką została dodana przez Ministerstwo Klimatu i Środowiska, dla ułatwienia zidentyfikowania właściwego przedziału ryzyka oddziaływań przy odległości „do 500 m” od elektrowni wiatrowej, przy której ryzyko wystąpienia oddziaływań jest identyfikowane jako „bardzo małe 0-20%”.

Prawdopodobieństwo wystąpienia oddziaływań w procentach [%]	Bardzo duże 80-100	H									
	Duże 61-80		H								
	Średnie 41-60			H							
	Małe 21-40				H						
	Bardzo małe 0-20	I, M, E, D, L	I, M, L	I, M, L	I, M, L	H, I, M, L	H, I, M	H, I, M	H, I, M	H, I, M	H, I, M
	do 100	do 200	do 300	do 400	do 500	do 600	do 700	do 800	do 900	do 1000	
Odległość od farmy wiatrowej w metrach [m]											
Legenda: H – hałas słyszalny, I – infradźwięki, M – migotanie światła, E – pola elektromagnetyczne, D – drgania i wibracje, C – odpadanie części turbiny, L – miotanie lodem i zmrożonym śniegiem, A – awaria (pożar, rozpad elektrowni)											

Rys. 4.2. "Mapa ryzyka" wystąpienia potencjalnego oddziaływania na środowisko

Wartości zawarte w przedmiotowym opracowaniu zostały poniekąd przyjęte zarówno przez obecny, jak i poprzedni rząd, co znalazło swoje odzwierciedlenie w ustawie UD207 z przedłożenia rządowego z marca 2023 r., jak i ustawie UD89 z przedłożenia rządowego z sierpnia 2025 r., które wprowadzały te same minimalne odległości.

Warto podkreślić, że wbrew zarzutom formułowanym w powyższych pytaniach, posługiwanie się jednym kompleksowym opracowaniem naukowym, którego pozytywne konkluzje nie pozostawiają szerokiego marginesu wątpliwości, nie jest czymś niepożądanym. Przeznaczanie środków z budżetu Państwa na powielanie opracowań naukowych w tym samym, dość bezspornym z punktu widzenia aktualnych badań naukowych, temacie, byłoby nieodpowiedzialne z punktu widzenia racjonalnego ustawodawcy i zarządzania budżetem Państwa.

Nie oznacza to jednak, że Ministerstwo przyjmuje wyłącznie powyższe opracowanie i zamyka się na analizę pojawiających się nowych dokumentów omawiających zagadnienie wpływu elektrowni wiatrowych na środowisko. W 2026 roku powstała monografia Zachodniopomorskiego Uniwersytetu Technologicznego w Szczecinie pt. „Środowiskowe aspekty rozwoju lądowej energetyki wiatrowej” (P. Mickiewicz, A. Kiepas-Kokot, M. Pakuła, J. Furmankiewicz, J. Jakubicka, M. Kupiec, Ł. Prażmo, K. Pyszny, R. Wróżyński), dalej: „Monografia ZUT”. W kontekście odległości lokalizacji farm wiatrowych od zabudowań mieszkalnych zwraca ona uwagę, iż minimalna odległość 500 metrów stanowi kompromis. Monografia ZUT w tym zakresie powołuje się na treść Monografii PAN, jako aktualnego opracowania naukowego.

Nie jest z kolei aktualne Stanowisko Narodowego Instytutu Zdrowia Publicznego – Państwowego Zakładu Higieny w sprawie farm wiatrowych z 2016 r. gdzie sam Instytut podkreśla, iż jest to „Materiał archiwalny nieodzwierciedlający aktualnego stanu wiedzy”.

Warto podkreślić, iż od początku prac nad ustawą UD89 Rząd RP deklarował, iż zmiany prawa w tym zakresie będą procedowane w sposób, który zagwarantuje pełną transparentność. W ramach tego zobowiązania w Ministerstwie Klimatu i Środowiska przyjęta została strategia, iż wszelkie odniesienia naukowe zawarte w przedłożeniu UD89 opierać się będą na rzetelnych i pozbawionych politycznego charakteru, szeroko publikowanych i powszechnie uznanych w świecie nauki, podstawach badawczych.

Przechodząc do drugiej części odpowiedzi, skupiającej się na uzyskiwaniu przez każdego inwestora decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach dla konkretnej inwestycji wiatrakowej, która będzie oddziaływać na konkretne społeczności lokalne, proszę o przyjęcie następujących informacji.

Upraszczając, system lokalizowania elektrowni wiatrowych w Polsce składa się z kilku etapów zabezpieczenia interesu społecznego, przy czym dwa z nich mają kluczowy charakter i największą wagę, biorąc pod uwagę zakres odpowiedzi.

Pierwszym „bezpiecznikiem” jest art. 4 ust. 1 ustawy o inwestycjach, który stanowi o minimalnej odległości między elektrownią wiatrową, a zabudową mieszkaniową. Regulacje dotyczące minimalnej odległości powinny gwarantować społecznościom lokalnym, że niezależnie od poziomu oddziaływań elektrowni wiatrowej, instalacja taka nie zostanie zlokalizowana w odległości bliższej niż minimalna odległość (nawet jeśli dla części inwestycji wiatrakowych okazać by się mogło, że negatywne oddziaływania rozciągają się w przypadku konkretnych inwestycji na odległości znacznie mniejszą, niż przyjęta odległość minimalna). Taka odległość powinna być elementem poszanowania przez ustawodawcę ustalonego konsensusu między społecznościami lokalnymi, organami gminy, stanowiskiem środowiska naukowego, jak i również inwestorów.

Dodatkowym poziomem zabezpieczenia interesu społecznego jest zasada upodmiotowienia władz samorządowych i społeczności lokalnych. Na początku procesu inwestycyjnego o konkretnej odległości (ewtl. większej, ale nie mniejszej niż minimalna odległość wynikająca z ustawy), decyduje organ gminy sporządzający plan miejscowy po zapoznaniu się z treścią Strategicznej Oceny Oddziaływania na Środowisko (dalej: SOOŚ), której przeprowadzenie jest obligatoryjne. Finalnie odległość ta wynika z minimalnej odległości zawartej w ustawie, ewentualnie rozszerzonej przez organ gminy w zgodzie z planem miejscowym i SOOŚ, zatwierdzonej w decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach. Elektrownie wiatrowe, zgodnie z rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 10 września 2019 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (Dz. U. z 2019 r. poz. 1839 z późn. zm.), dalej: „r.o.o.ś.”, mogą należeć do przedsięwzięć mogących zawsze znacząco lub potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko, a tym samym, zgodnie z art. 71 ust. 2 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2024 r. poz. 1112 z późn. zm.), dalej: „u.o.o.ś.”, wymagać uzyskania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach. Decyzja ta określa środowiskowe uwarunkowania realizacji przedsięwzięcia. Uzyskuje się ją na wczesnym etapie procesu inwestycyjnego, a jej treść ma również wpływ na treść dalszych decyzji uzyskiwanych w ramach procesu inwestycyjnego, w tym decyzji o pozwoleniu na budowę. Organem właściwym do wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach dla elektrowni wiatrowych jest regionalny dyrektor ochrony środowiska.

W zależności od paramentów elektrowni, w tym łącznej mocy nominalnej, lokalizacji (w tym rozmieszczenia względem siebie) oraz wysokości wykorzystanych turbin, inwestycja może również wymagać przeprowadzenia oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko. Jeżeli inwestycja zostanie zakwalifikowana jako przedsięwzięcie mogące zawsze znacząco

oddziaływać na środowisko (§ 2 ust. 1 pkt 5 r.o.o.ś.), wtedy ocena jest obligatoryjna, natomiast jeżeli zostanie zakwalifikowana jako przedsięwzięcie mogące potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko (§ 3 ust. 1 pkt 6 r.o.o.ś.), przeprowadzenie oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko jest fakultatywne. Ocena oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko to postępowanie obejmujące w szczególności: weryfikację raportu o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko, uzyskanie wymaganych ustawą opinii i uzgodnień, czy zapewnienie możliwości udziału społeczeństwa w postępowaniu. Jest to kluczowe narzędzie unijnej i międzynarodowej polityki na rzecz zabezpieczenia zdrowia i interesu społeczności lokalnych, w tym ochrony środowiska oraz ochrony wartości przyrodniczych, które mogą być zagrożone w wyniku realizacji inwestycji.

W trakcie przeprowadzania oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko regionalny dyrektor ochrony środowiska określa, analizuje oraz ocenia m.in.: bezpośredni i pośredni wpływ planowanej inwestycji na środowisko, w tym zdrowie i warunki życia ludzi, dobra materialne i zabytki, krajobraz, a także możliwości oraz sposoby zapobiegania i zmniejszania tego negatywnego oddziaływania.

W decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach, wydawanej po przeprowadzeniu oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko, regionalny dyrektor ochrony środowiska określa m.in.: istotne warunki korzystania ze środowiska w fazie realizacji i eksploatacji lub użytkowania przedsięwzięcia, ze szczególnym uwzględnieniem konieczności ochrony cennych wartości przyrodniczych, zasobów naturalnych i zabytków oraz ograniczenia uciążliwości dla terenów sąsiednich, wymagania dotyczące ochrony środowiska konieczne do uwzględnienia w dokumentacji wymaganej do wydania kolejnych decyzji (np. decyzji o pozwoleniu na budowę), a także, w przypadku gdy z oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko wynika taka potrzeba, nakłada obowiązek wykonania kompensacji przyrodniczej lub innych działań mających na celu unikanie, zapobieganie i ograniczanie oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko oraz monitorowania oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko.

Kolejnym z obowiązków o charakterze fakultatywnym, który może zostać nałożony w decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach, jest obowiązek przedstawienia analizy porealizacyjnej. W analizie porealizacyjnej dokonuje się porównania ustaleń zawartych w raporcie o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko i w decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach, a w szczególności ustaleń dotyczących przewidywanego charakteru i zakresu oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko oraz planowanych działań zapobiegawczych z rzeczywistym oddziaływaniem przedsięwzięcia na środowisko i działaniami podjętymi dla jego ograniczenia. Analiza porealizacyjna ma zatem na celu ustalenie rzeczywistych uciążliwości dla nieruchomości sąsiednich.

Należy również podkreślić, że postępowanie w sprawie wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach dla inwestycji, dla której regionalny dyrektor ochrony środowiska przeprowadza ocenę oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko, wymaga zapewnienia możliwości udziału społeczeństwa w postępowaniu. W takim postępowaniu każdy ma prawo składania uwag i wniosków, a na organach administracji publicznej spoczywają szczegółowe obowiązki w zakresie podawania do publicznej wiadomości określonych informacji, np. o przystąpieniu do przeprowadzenia oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko czy sposobie i miejscu składania uwag i wniosków. Również organizacje ekologiczne mają prawo udziału w postępowaniu, w tym wnoszenia odwołań od decyzji i skarg do sądów administracyjnych.

Podsumowując, potencjalne zagrożenia dla środowiska związane z budową elektrowni wiatrowych są oceniane indywidualnie, w trakcie trwania postępowania

administracyjnego koniecznego dla uzyskania przez inwestora decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach. W trakcie postępowania przeprowadzana jest szczegółowa analiza dotycząca ich wpływu na środowisko, a także są nakładane na inwestora obowiązki w zakresie minimalizowania oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko.

Należy pamiętać, iż zawarte w pytaniach obszary takie jak: zdrowie ludzi, dobrostan zwierząt, badania porealizacyjne, analizy, standardy rzetelnego i odpowiedzialnego rządzenia i szacunku dla obywateli są już adresowane poprzez funkcjonujący system prawa, który nakłada na inwestora obowiązek uzyskania m.in. decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach dla konkretnej inwestycji wiatrakowej, która będzie wpływać na konkretnych obywateli. Ewentualne stworzenie kolejnego, ogólnego opracowania naukowego, w temacie wpływu energetyki wiatrowej na życie człowieka, nie zmieni faktu, iż z punktu widzenia konkretnego mieszkańca znaczenie ma wynik szerokiego i precyzyjnie regulowanego ustawowo postępowania środowiskowego, które jest prowadzone dla konkretnej inwestycji przez szereg organów państwowych. W ramach całego procesu inwestycyjnego obywatel może być stroną postępowania i mieć realny wpływ na powstawanie lub nie, konkretnych inwestycji, w swoim bezpośrednim otoczeniu.

3. Czy w świetle rosnącej liczby protestów społecznych i sygnałów od mieszkańców wsi i mniejszych miejscowości zamierza Pani zmienić tę praktykę i zlecić pakiet badań – w tym z udziałem niezależnych ośrodków i lekarzy – czy też podtrzymuje Pani stanowisko, że „nie dotyczy”?

Ministerstwo Klimatu i Środowiska, jako gospodarz ustawy z dnia 20 maja 2016 r. o inwestycjach w zakresie elektrowni wiatrowych (Dz.U. z 2024 r. poz. 317), dalej: „ustawa o inwestycjach” zwraca w sposób szczególny uwagę na sygnały od mieszkańców wsi i mniejszych miejscowości, czyli społeczności lokalnych, które mieszkają lub będą mieszkać w sąsiedztwie elektrowni wiatrowych. Niemniej jednak nie odnotowano społecznej zmiany charakteryzującej się wzrostem negatywnego nastawienia do energetyki wiatrowej. Ministerstwo Klimatu i Środowiska chętnie zapozna się z ewentualnie istniejącymi opracowaniami naukowymi lub dokumentacją analityczną na to wskazującą.

Z wyrazami szacunku

Urszula Zielińska
Sekretarz Stanu
Ministerstwo Klimatu i Środowiska
/ – podpisany cyfrowo/